

S:t Olofsskolan

Fyra schakt i skolgården

Arkeologisk utredning etapp 2

Fornlämning L2009:7173, stadslager
Storkyrkan 9
Norrköpings stad
Norrköpings kommun
Östergötlands län
Östergötland

Emmy Kauppinen & Fredric Wirbrand

S:t Olofsskolan

Fyra schakt i skolgården

Arkeologisk utredning etapp 2

Fornlämning L2009:7173, stadslager
Storkyrkan 9
Norrköpings stad
Norrköpings kommun
Östergötlands län
Östergötland

Emmy Kauppinen & Fredric Wirbrand

Denna rapport har framställts av ett företag
vars miljöledningssystem är certifierat enligt ISO 14001
av Svensk Certifiering Norden AB.

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård
Stora Gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
E-post: info@kmmmd.se

© Stiftelsen Kulturmiljövård 2020

Samtliga foton av Fredric Wirbrand.

Omslag: Skolgården från söder efter att de fyra schakten grävts.

Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Publik Licens 4.0 (CC BY)
<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>

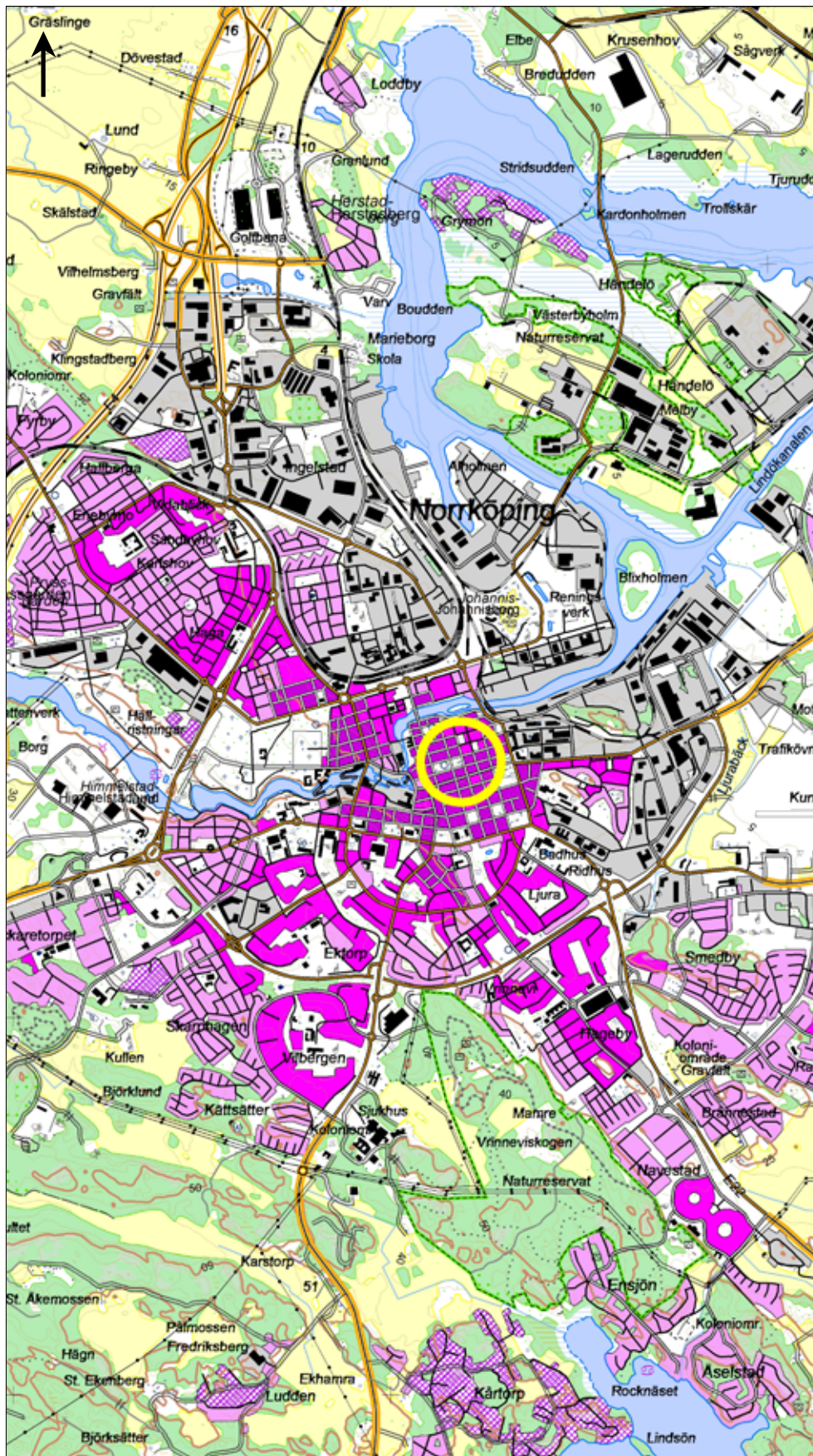
Lantmäteriets kartor omfattas inte av ovanstående licensiering.
Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Medgivande 828988 och 850434.

ISBN 978-91-7453-882-3

Tryck: JustNu, Västerås 2020

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	5
Topografi och fornlämningsmiljö	6
Historisk bakgrund	7
<i>S:t Olai kyrka</i>	7
<i>Kartstudie – S:t Olofskolan</i>	8
Metod och genomförande	12
Utredningsresultat	13
Schakt 1	13
Schakt 2	13
Schakt 3	13
Schakt 4	14
Tolkning och utvärdering	16
Schakt 2	17
Schakt 3	17
Schakt 4	17
Referenser	19
Kart- och arkivmaterial	19
Otryckta källor	19
Litteratur	19
Tekniska och administrativa uppgifter	20
Bilagor	21
Bilaga 1. Schakttabell	21
Bilaga 2. Kontexttabell	22

Figur 1. Utredningsområdet markerat med en gul ring. Utdrag ur Terrängkartan. Skala 1:50 000.

Sammanfattning

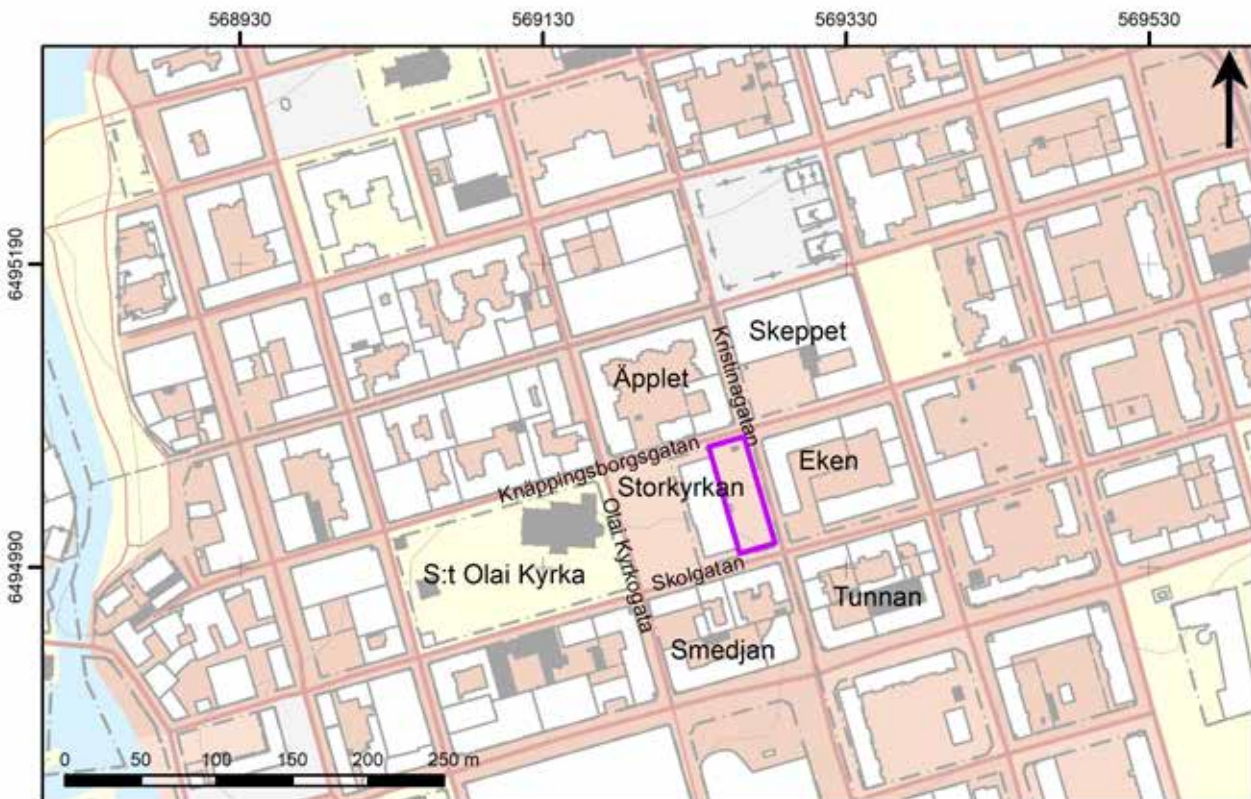
Stiftelsen Kulturmiljövård (KM) genomförde en arkeologisk utredning etapp 2 under två dagar i mars 2020 på S:t Olofskolans gård i Norrköping. I tre av de fyra schakt som grävdes påträffades arkeologiskt intressanta lämningar.

I ett schakt fanns en tätt stenlagd yta, troligen daterbar till 1800-tal, vilken låg ovanpå ett tjockt odlingslager från 1600–1700-tal. En nedgrävning påträffades i två närliggande schakt, med karaktär av en avfallsgrop från 1600–1700-tal. I ett av de schakten fanns en tunn träyta ovanpå avfallshögen och i den andra påträffades en kraftigare träkonstruktion under fyllningen, i botten av nedgrävningen.

Inledning

Stiftelsen Kulturmiljövård (KM) genomförde den 30–31 mars en arkeologisk utredning etapp 2 på S:t Olofsskolans gård i centrala Norrköping. Beslut om detta fattades av Länsstyrelsen Östergötland (dnr 431- 15479-2019, beslutsdatum 2020-03-03). Utredningen föranleddes av att Norrevo Fastigheter AB ska byta och lägga nya elkablar och VA-ledningar på östra sidan av S:t Olofsskolan.

KM:s projektledare för utredningen var Fredric Wirbrand. Författare till denna rapport är Fredric Wirbrand och Emmy Kauppinen.

Figur 2. Utredningsområdet, markerat med en lila rektangel, med omkringliggande kvarter och gator. Utdrag ur Fastighetskartan. Skala 1:5 000.

Topografi och fornlämningsmiljö

Utredningsområdet var cirka 1 700 m² stort. Det låg i kvarteret Storkyrkan och innefattade skolgården öster om S:t Olofsskolan (figur 2–3). I norr gränsade det till Knäppingsborgsgatan, i öster till Kristinagatan och i söder till Skolgatan. Öster om skolbyggnaden låg S:t Olai kyrka, som har medeltida anor. Skolgården var asfalterad och fungerade även som parkeringsplats.

Figur 3. Skolgården från norr innan utredningen.

Historisk bakgrund

Utredningsområdet låg i vad som under medeltiden var Norrköpings östra utkanter. Gränsen för fornlämning L2009:7173, Norrköpings historiska stadslager, löper i nordöst–sydvästlig riktning precis väster om skolgården. Staden expanderade sedan österut under tidigmodern tid.

S:t Olai kyrka

Under medeltiden fanns två kyrkor i Norrköpings stadsområde – S:t Johannes kyrka som ansvarade för landsförsamlingen och S:t Olai kyrka som var stadsförsamlingskyrka. S:t Olai omnämns första gången i skrift 1350 då Askeby kloster fick patronatsrätten till kyrkan, det vill säga rätten att utse präster. Under början av 1400-talet nämns att kyrkan hade ett själakapell. Där hölls mässor, aftonsång och förbön för de avlidnas själar men där delades även ut allmosor. Själakapell var vanligen förbundna med en själagård, vars uppgift var att ta hand om gamla och sjuka.

Den nuvarande kyrkan, som är den fjärde på platsen, uppfördes 1767 på samma plats som de tidigare kyrkorna (Broberg 1984).

S:t Olai kyrka hade även en kyrkogård med tillhörande mur. Exakt när kyrkogården började användas är inte känt, men de äldsta gravarna som undersökts har fått en möjlig datering till 1400-tal. I historiskt kartmaterial från 1700- och 1800-tal och början av 1900-tal syns tydligt att S:t Olai kyrkogård då omfattade en större yta än vad den har idag (figur 4). Kyrkogården ska då ha sträckt sig österut nästan hela vägen till det aktuella utredningsområdet. Begravningsplatsen upphörde att användas 1811.

Figur 4. Utredningsområdet ligger i det rödaktiga fältet strax öster om S:t Olai kyrka. "Geometrisk karta och beskrifning öfver Strandkvarteret uti Norrköpings stad med de där uti belägna kvadrater. 1728–1729 av lantmätaren Sven Ryding".

Kartstudie – S:t Olofsskolan

På den tomt på vilken S:t Olofsskolan idag ligger fanns redan under 1550-talet en trialskola. Den låg vid den sydöstra delen av kyrkans ringmur. I huset gick fyra klasser med fyra olika lärare varav en var skolans rektor. Rektorn bodde i samma hus som skolan på tomt 6 (figur 5). Han hade tre kamrar, en sal och kök till sitt förfogande samt tre vindar och uthusen – stall, skjul, källare och ett bryggghus med en kopparpanna rymmande 24 kannor (24 kannor = ½ tunna = cirka 62,88 liter; 1 kanna = cirka 2,62 liter). Rektorn hade även en liten kryddgård belägen invid skolan som ”äro från äldre tider” (Sundelius 1798:546–549).

Skolan brann ner 1710 och elva år senare byggdes den upp i trä. Det var först 1797 som huset byggdes om, nu i tegel, på samma plats med samma yttre mått som tidigare byggnad haft. Förutom skolan ägdes de närliggande tomterna under början av 1700-talet av stadens komminister och stadens klockare (figur 5–6).

Figur 5. Quadraten Stadskyrkan med tomtindelning. Detalj ur Sven Rydings karta från 1728–1729.

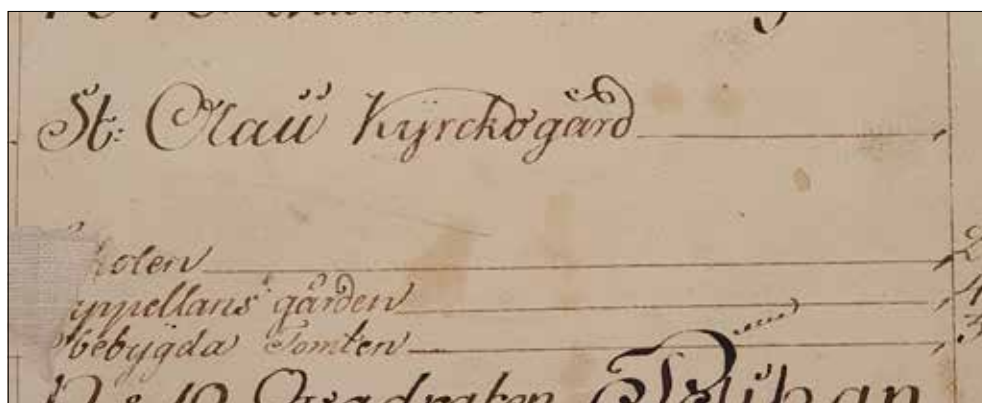
Tomt	Ägare	Adress	Datum	Övrigt
1	Pavelius Gården	-	1025	Stadens Klockare
2	Anderssonens Michel Gården	-	681	Stadens Klockare
3	Johan Anderssons Gården	-	1400	Stadens Klockare
4	Anderssons Gården	-	1450	Stadens Klockare
5	Anderssons Gården	-	1653	Stadens Klockare
6	Stadens Skolan	-	1797	Stadens Komminister
7	Stadens Komminister Tomt	-	1700	Stadens Komminister
8	Stadens Klockare Tomt	-	1700	Stadens Klockare

Figur 6. Quadraten Storkyrkans tomtägare: 6) Stadens Svenska skola; 7) Stadens Komminister Tomt; 8) Stadens Klockare Tomt. Detalj ur Sven Rydings karta från 1728–1729.

Under 1700-talet ändrade tomterna storlek, vilket kan ses på kartorna från 1720-talet och 1780-talet (figur 7). Tomt 8 är inte längre klockarens utan är enbart betecknad som ”Bebyggda tomten” (figur 8).

Figur 7. Quadraten Storkyrkan på Jonas Cederblads karta från 1783–1784.

Figur 8. Detalj ur Jonas Cederblads karta från 1783–1784 där tomtägarna finns beskrivna: 6) Skolan; 7) Cappellans gård (namnet är ändrat från komminister på tidigare karta, men det är fortfarande samma befattning); 8) Bebyggda tomten.

På Brolins karta från 1798 ses skolan ligga vägg i vägg med Capellans gården utmed Skolgatan i söder (figur 9).

Ytan som idag är parkeringsplats mellan skolbyggnaden och kyrkogården kom under 1900-talets början att omvandlas till skolgård, och har på senare tid asfalterats.

Det är dock oklart om den nuvarande skolbyggnaden, som stod klar 1908, ursprungligen kan ha anlagts inom kyrkogården eller omedelbart utanför och i vilken grad anläggandet kan ha avgränsat en äldre begravningsyta.

Figur 9. Skolan är inringad på Brolins karta från 1769. Detalj ur kartans teckenförklaring är kraftigt förstorad.

Tidigare undersökningar

Vid en arkeologisk förundersökning våren 2003 grävdes schakt från korsningen Knäppingsborgsgatan-Olai Kyrkogata i väster, till Knäppingsborgsgatan-Kristinagatan i öster. I den östra delen (norr om S:t Olofsskolan) schaktades det längs södra sidan av gatan och i väster (norr om skolans parkeringsplats) längs norra sidan av gatan. Inget av antikvariskt intresse framkom vid schaktningen, som enbart innehöll moderna fyllnadsmassor till ett ungefärligt schaktdjup på 0,5 meter (Karlsson 2003).

Under en arkeologisk förundersökning 2004–2005 i Kristinagatan, mellan kvarteret Storkyrkan och kvarteret Eken, dokumenterades en cirka 40 meter lång sträcka i östra trottoaren. Schaktet hade ett djup av 1,05 meter med enstaka fördjupningar till 1,5 meter. I dessa påträffades bevarade äldre kulturlager, 0,2–0,3 meter tjocka. Kulturlagren har preliminärt daterats till 1600-talet utifrån fynd av en krukskärva. Under de äldre kulturlagren påträffades troliga odlingsytor och spår av djurhållning (Konsmar 2007).

Vid en arkeologisk förundersökning 2013 i sydvästra hörnet av kvarteret Skeppet, nära korsningen Knäppingsborgsgatan-Kristinagatan, påträffades bebyggelselämningar från 1600- och 1700-tal, brandlager samt äldre och yngre odlingsspår. En analys av makrofossiler visade att det odlats medicinalväxter, tobak och kål (Hedvall 2013, 2017).

På S:t Olofsskolans parkeringsplats väster om skolbyggnaden utfördes under 2013 en arkeologisk utredning och förundersökning. Under denna undersökning påträffades cirka 160 tätt liggande gravar. Gravarna, som hörde till S:t Olai kyrka, påträffades i flera skikt. De som kunde dokumenteras i plan härrörde från såväl tiden före som efter stadsplanens omläggning under mitten av 1600-talet, i något fall med en möjlig datering till 1400-tal. Inom ytan dokumenterades även ett dike, aktivitetsytor och konstruktioner – möjliga delar av byggnader hörande till kyrkogården, med preliminära dateringar från 1600-tal fram till sent 1700-tal. Diket kan ha avsett en äldre avgränsning av kyrkogården åt norr, men det kan även ha varit en äldre stadsgräns, innan staden kom att utvidgats åt öster på 1600-talet (Jonsson & Alexander 2014).

Under en schaktningsövervakning 2020 på Knäppingsborgsgatan, precis norr om S:t Olofsskolan, påträffades ett 0,35 meter tjockt brunsvart siltigt lager med inslag av organiskt material, keramik, lera och tegelkross. Lagret, som tolkades vara ett odlingslager, fortsatte cirka 0,5 meter söderut in under trottoaren (Kauppinen & Wirbrand, manus).

Syfte och målsättning

Den arkeologiska utredningen etapp 2 syftade till att göra en begränsad insats, för att utröna om bevarad fornlämning i form av stadslager (kulturlager, bebyggelse), skelettbegravningar eller annat, fanns bevarat inom undersökningsområdet. Därmed grävdes fyra mindre schakt – ett i norra delen av arbetsområdet, två i södra delen och ett däremellan. Avsikten med detta arbetssätt var att om möjligt begränsa ingrepp i fornlämning vid förväntad påföljande schaktningsövervakning och därmed, om möjligt, kunna avfärda ytor inom arbetsområdet som antikvariskt ointressanta.

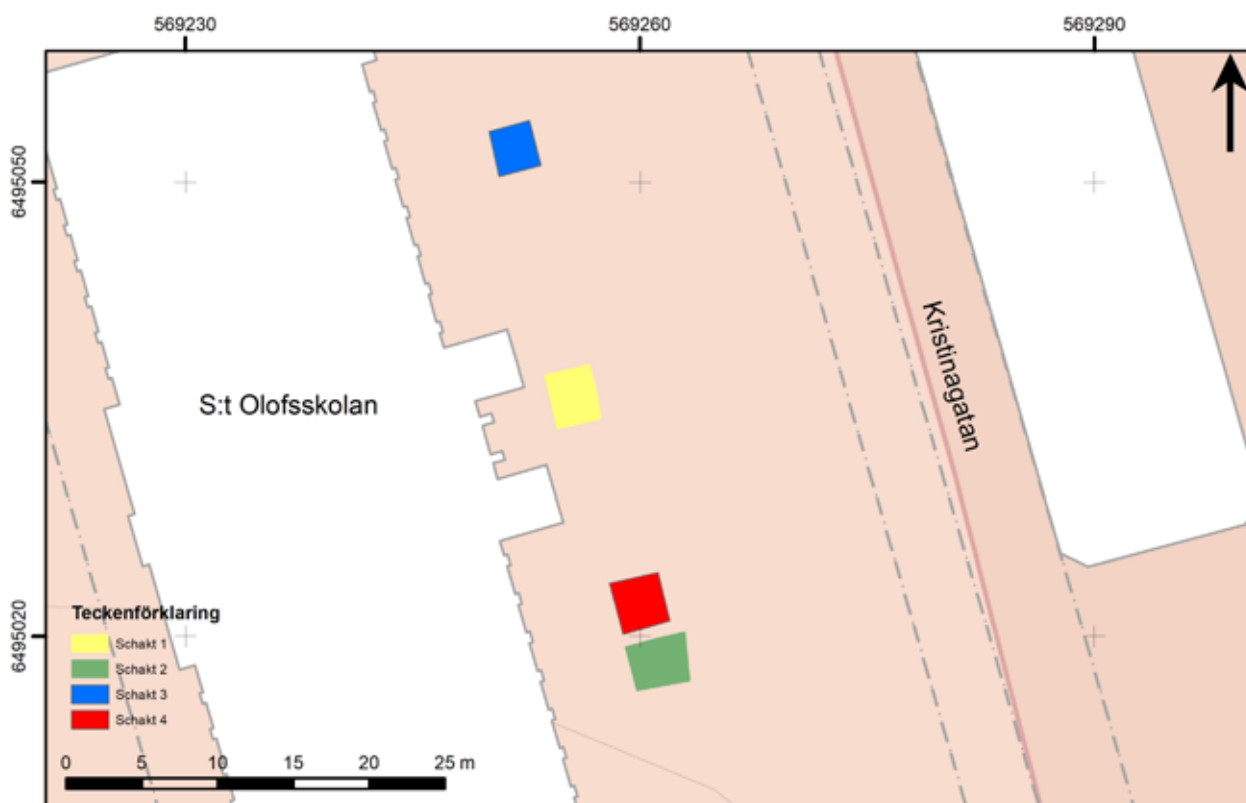
Övergripande syftade utredningen till att se om fornlämning fanns inom undersökningsområdet eller inte, samt om det var möjligt att avgränsa den. Övriga frågeställningar rörde huruvida materialet på platsen kan svara på frågor rörande avgränsningar av staden och kyrkogården, vilka aktiviteter som utförts i stadens utkant, samt grundläggande frågeställningar om bebyggelsens datering, kronologi och kontinuitet, med förväntat fokus i 1500-, 1600- och 1700-tal.

Metod och genomförande

De fyra schakten placerades ut inom den sträcka där den planerade ledningen kommer att dras (figur 10). Schaktens lägen påverkades av ett mindre staket och dess staketstolpar som fanns framför parkeringsplatserna på S:t Olofsskolans gård. Sammanlagt grävdes en yta på cirka 42 m².

Schakt 1 grävdes ungefär mitt på utredningsområdet och var 3,7 × 3,1 meter stort och 1,1 meter djupt. Därefter grävdes schakt 2 i södra delen av ytan, som var 3,6 × 3,2 meter stort och mellan 0,6 och 0,9 meter djupt. Schakt 3 låg i norra delen av området och var 3 × 2,8 meter stort och 1,2 meter djupt. Slutligen grävdes schakt 4 cirka 0,8 meter norr om schakt 2, för att vidare undersöka lämningar som framkom i norra kanten av detta. Schakt 4 kunde dock inte grävas vägg i vägg med schakt 2 på grund av en befintlig staketstolpe. Det fjärde schaktet var 3,3 × 3,2 meter stort och 0,9 meter djupt.

Alla schakt grävdes ner till naturlig undergrund för att undersöka om det fanns gravar nedgrävda i undergrunden. Schakt och kontexter mättes in med RTK-GPS och dokumenterades med foto och text. Inga fynd omhändertogs och inga prover samlades in, eftersom detta låg utanför utredningens syfte.

Figur 10. De fyra schaktens lägen. Utdrag ur Fastighetskartan. Skala 1:500.

Utredningsresultat

Det första lager som framkom i alla fyra schakten, på cirka 0,1 meters djup, var ett kolsvart lager av grus, sten och slagg som även innehöll tjära. Lagret var cirka 0,2 meter tjockt och tolkades vara en tidigare asfaltnivå som troligtvis täckt hela utredningsområdet. Under fanns ett omrört raseringslager som bland annat innehöll modernt tegel och murbruk. Det var cirka 0,1–0,3 meter tjockt. Därefter skiljde sig lagerföljden åt i de fyra utredningsschakten.

Sammanlagt påträffades åtta kontexter vid utredningen – tre lager, två nedgrävningar, två träkonstruktioner och en stenkonstruktion.

Schakt 1

I schakt 1 påträffades inget av antikvariskt intresse. Under raseringslagret fanns endast naturliga lager. Undergrunden bestod i området av ljus fin sand.

Schakt 2

Under det cirka 0,1 meter tjocka raseringslagret framkom undergrunden. Men i nordvästra hörnet av schaktet påträffades en 0,3 meter djup nedgrävning (nedgrävning 1). Den var 1,9 meter lång i öst–västlig riktning och 0,45 meter bred i nord–sydlig riktning, och fortsatte in i schaktkanten både i norr och väster. Nedgrävningen var fylld med ett omrört lager (lager 1) av ljusbrun silt och sand med sporadiskt innehåll av sten och tegel, samt fynd av brända och obrända djurben, glas, korroderade spikar, kritpipor och keramik i form av yngre rödgods och fajans. I botten framkom en konstruktion av träplankor (träkonstruktion 1) som låg i två skift med ett tunt lager av ljus sättsand emellan. Det övre skiftet utgjordes av fyra plankor som låg i öst–västlig riktning och det undre av tre plankor. Plankorna var cirka 0,02 meter tjocka och 0,08 meter breda, och fortsatte in i västra schaktkanten. Plankorna i översta skiktet var murkna och dåligt bevarade och i det undre skiktet var plankorna nästan helt förmultnade.

Schakt 3

I schakt 3 direkt under raseringslagret, i områdets norra del, påträffades en L-formad kullerstensläggning (stenkonstruktion 1) med en tydlig regnränna i dess mitt. Stenläggningen var uppbyggd av 0,15 meter i stora obearbetade stenar som låg i ett skift. Konstruktionen fortsatte mot väster, norr och öster in i schaktväggarna (figur 11). Under stenläggningen framkom ett 0,8 meter tjockt odlingslager (lager 2), som bredde ut sig över hela schaktet. Lagret bestod av fet, brun silt med inslag av lera, krossat tegel samt brända och obrända ben. I botten av odlingslagret hittades kritpipor och keramik från 1600-talet.

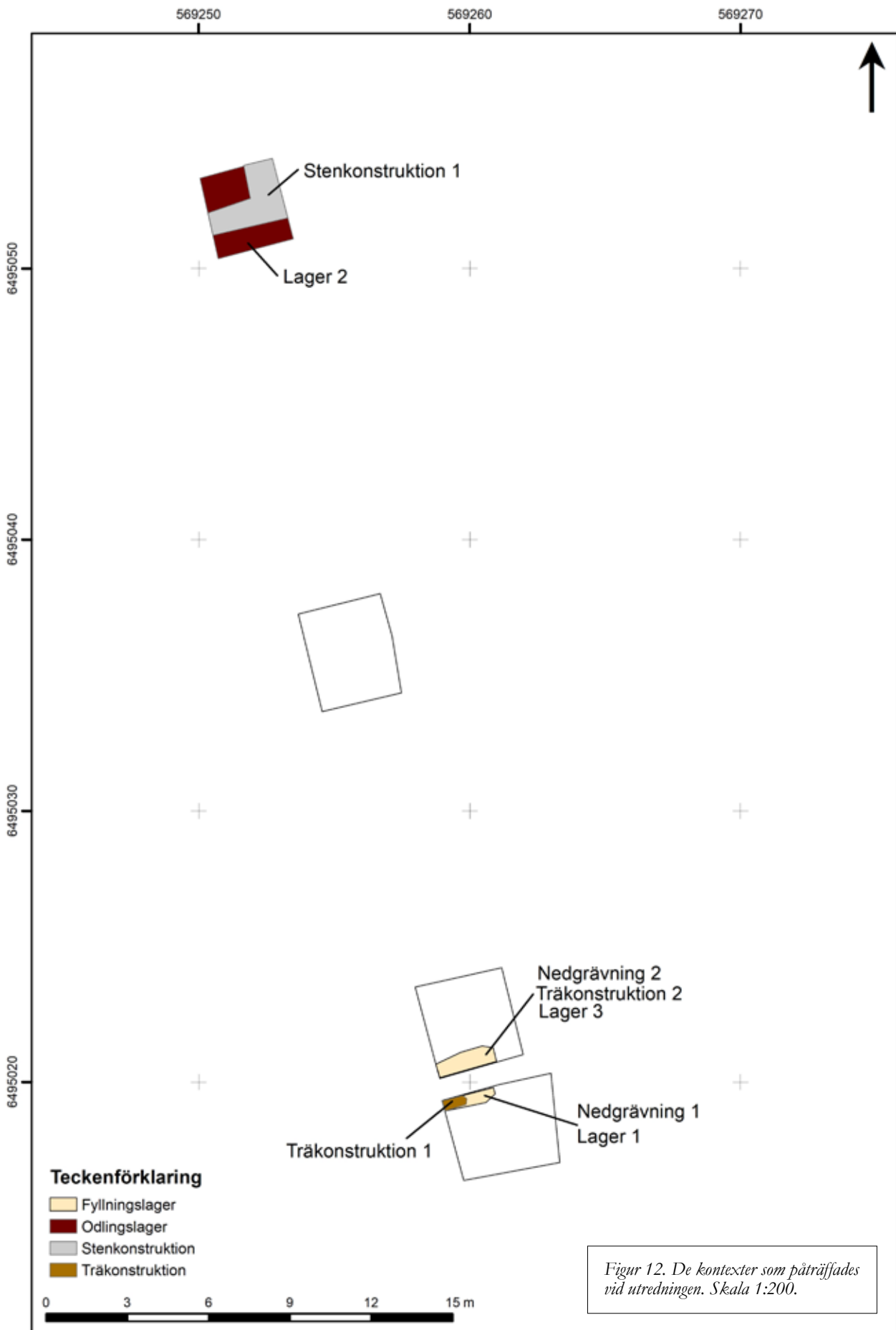

Figur 11. Den L-formade stenlagda ytan (stenkonstruktion 1) i schakt 3. Foto från väster.

Schakt 4

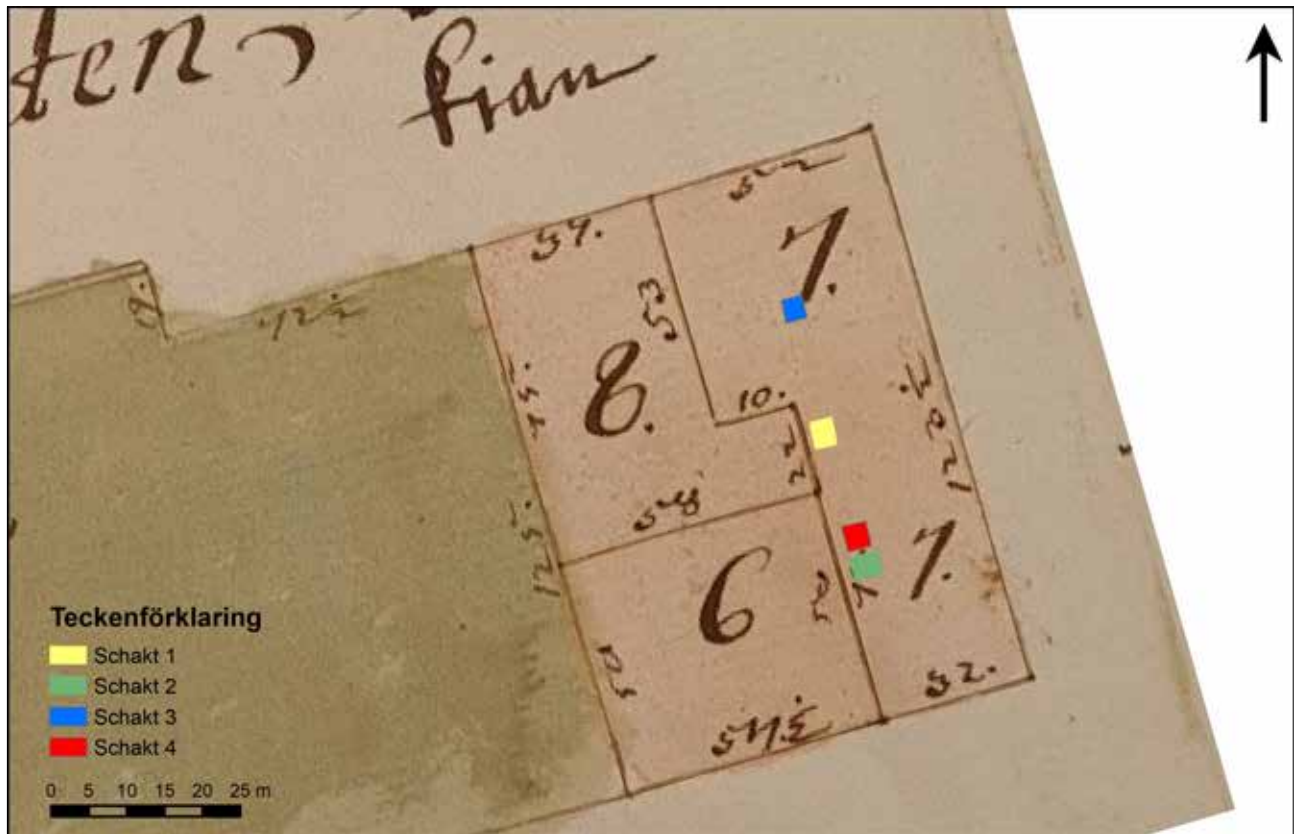
Schakt 4 grävdes 0,8 meter norr om schakt 2 (det var inte möjligt att lägga schaktet vägg i vägg på grund av en befintlig staketstolpe). Schaktet förlades där för att se om avfallsgropen (nedgrävning 1 i schakt 2) fortsatte norrut.

En 2,1 meter lång och 0,7 meter bred nedgrävning (nedgrävning 2), som förmodades vara del av tidigare nämnd avfallsgrop, framkom i schaktets sydvästra hörn. Gropen var här övertäckt av ett cirka 0,015 meter tunt lager med förmultnat trä (träkonstruktion 2), som om ett lock hade lagts ovanpå. Gropen var 0,35 meter djup. Fyllningen (lager 3) innehöll liknande material som i schakt 2 och fynd av yngre rödgods, fajans, kritpipor, brända och obrända djurben och korroderade spikar hittades. I schakt 4 påträffades dock ingen träkonstruktion i nedgrävningens botten.

Tolkning och utvärdering

Vid en rektifiering av 1728–1729 års karta av Sven Ryding över kvarteret Storkyrkan så framgår att alla grävda schakt låg inom tomten som tillhörde stadens komminister, senare kallad Capellans gården (figur 13). På kartan från 1769 syns att själva gården har legat i södra kanten av tomten, utmed Skolgatan. Vad mellersta och norra delen av tomten har använts till är inte känt, men vidare undersökningar skulle kunna utreda detta.

Figur 13. En rektifierad version av Sven Rydings karta från 1728–1729 visar att alla grävda schakt låg inom tomten som tillhörde stadens komminister. Skala 1:1 000.

Schakt 2

Den 0,3 meter djupa nedgrävningen (nedgrävning 1) fortsatte in i norra och västra schaktkanten. Nedgrävningen tolkas genom fyllningens sammansättning till en avfallsgrop som användes under 1600–1700-talet. Vad träkonstruktionen (figur 14) i botten haft för syfte är oklart. En teori är att det varit en trälagd yta, en spång, som lagts på sanden under 1600-talet för att någon gång under 1600-talet eller tidigt under 1700-tal omvandlas till en botten på en avfallsgrop. Vidare undersökningar skulle möjligen kunna tydliggöra vad konstruktionen är för något och dess utbredning.

Schakt 3

Den L-formade kullerstensläggningen (stenkonstruktion 1) tolkades utifrån stratigrafin vara från 1800-talet. Enligt bestämmelser från 1800-talet skulle alla torg och publika platser i Norrköping vara stenbelagda. Det fanns även föreskrifter om att rännilar som löper genom tomter bör underhållas med bred gatsten av varje tomtägare (Törneqvist 1862). Detta verkar vara fallet med rännilen i denna stenbelagda yta.

Under stenläggningen framkom ett 0,8 meter tjockt odlingslager (lager 2) som bredde ut sig över hela schaktet. Odlingslagret verkade ha ackumulerats under lång tid och i botten av odlingslagret hittades kritpipor och keramik från 1600-talet. Tyvärr har det inte påträffats något kartmaterial från den här tiden som tydliggör området eller visar på odlingsmark. H. O. Sundelius nämner i boken *Norrköpings minne* från 1798 att rektorn hade en kryddgård ”från äldre tider”. Vidare arkeologiska undersökningar skulle kunna lyfta fram odlingslagrets utbredning. Makrofossilanalyser skulle även kunna ge svar på vad som odlades på denna tomt. Är det liknande grödor, tobak, medicinalväxter och kol, som anlades vid de angränsande tomterna Skeppet och Eken? Eller är det mer anpassat till rektorn och skolans behov?

Schakt 4

Nedgrävningen som framkom i schaktets sydvästra hörn (nedgrävning 2) tolkades vara fortsättning på avfallsgropen som påträffades i schakt 2 (nedgrävning 1). Fyllningen (lager 3) innehöll liknande material som i schakt 2 med skillnaden att i denna fyllning påträffades få bitar av 1800-talsporslin. Den andra skillnaden var avsaknaden av den träkonstruktion som påträffades i botten på schakt 2 (träkonstruktion 1). Istället syntes här ett tunt trälager (träkonstruktion 2) ovanför nedgrävningen (figur 15) som skulle kunna utgöra resterna av ett lock som lagts ovanpå gropen.

Fynd av yngre rödgods och kritpipor daterade till 1600–1700-tal påträffades i nedgrävningens botten. Fynden av tidigt 1800-talsporslin låg högre upp i fyllningslagret. Detta tolkades ett tecken på att avfallsgropen har använts i omgångar. Vidare undersökningar skulle kunna visa på vad denna nedgrävning egentligen har haft för funktion samt dess totala utbredning.

Figur 14. De tre förmultande plankorna (träkonstruktion 1), i botten av schakt 2, sticker ut från den västra schaktväggen. Foto från sydöst.

Figur 15. Den södra profilen av anfallsgröpen (nedgrävning 2) i schakt 4, med det bruna trälagret (träkonstruktion 2) bögst upp. På schaktbotten ses den ljusa undergrunden. Foto från norr.

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Stadsarkivet Norrköping

- Karta över sjö- och stapelstaden Norrköping år 1769 av lantmätaren Jonas Brolin. VaLa dep 52, 1695–1729, Sven Rydings planta över Norrköpings stad .
VaLa dep 54, 1783–1784, Jonas Cederblads planta över Norrköpings stad.
VaLa dep 85, 1728–1729, Sven Rydings planta över Norrköpings stad.

Otryckta källor

- Kauppinen, E. & Wirbrand, F. (manus). *Schaktningsövervakning i Knäppingsborgsgatan*. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning. Stiftelsen Kulturmiljövård rapport.

Litteratur

- Broberg, M. 1984. *Norrköping. Medeltidsstaden 50*. Riksantikvarieämbetet och Statens historiska museer.
- Hedvall, R. 2013. *En stadstomt med tobaksodlingar*. Arkeologisk förundersökning. UV rapport 2013:98.
- Hedvall, R. 2017. *Åker, hospitalstomt och tobaksplantage – en Norrköpingstomts historia*. Arkeologisk undersökning. Arkeologerna rapport 2017:102.
- Karlsson, P. 2003. *Schaktning vid S:t Olai kyrka Schaktning för ny elnätstation och kablar i kv Storkyrkan 9, Knäppingsborgsgatan och Olai kyrkogata*. Arkeologisk förundersökning. UV Öst rapport 2003:27.
- Konsmar, A. 2007. *S:t Olai kyrkogård. Fjärrkyla genom centrala Norrköping*. Arkeologisk förundersökning i form av antikvarisk kontroll. UV Öst rapport 2007:86.
- Jonsson, K. & Alexander, D. 2014. *Gravar och kulturlager vid S:t Olai kyrka. 1600- och 1700-talslämningar i Norrköping*. Arkeologisk utredning etapp 1 och förundersökning. Stiftelsen Kulturmiljövård rapport 2014:23.
- Sundelius, H. O. 1798. *Norrköpings minne*. Norrköping.
- Törneqvist, F. 1862. *Kongl. Maj:ts förnyade nådiga byggnads-ordning för staden Norrköping*. Stockholms slott.

Tekniska och administrativa uppgifter

<i>Stiftelsen Kulturmiljövård projektnr:</i>	KM20010
<i>Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:</i>	431-15479-19, 2020-02-06
<i>Kulturmiljöregistret, uppdragsnr:</i>	202000402
<i>Typ av undersökning:</i>	Arkeologisk utredning etapp 2
<i>Undersökningsperiod:</i>	30–31 mars 2020
<i>Personal:</i>	Fredric Wirbrand (projektledare) Emmy Kauppinen
<i>Landskap:</i>	Östergötland
<i>Län:</i>	Östergötland
<i>Kommun:</i>	Norrköping
<i>Socken:</i>	Norrköping
<i>Fastighet:</i>	Storkyrkan 9
<i>Fornlämning:</i>	L2009:7173, stadslager
<i>Fastighetskarta:</i>	64F 9GN Norrköping
<i>Koordinatsystem:</i>	Sweref 99 TM
<i>Koordinater:</i>	N6495016–6495054/Ö569250–569263
<i>Höjdsystem:</i>	RH 2000
<i>Inmätningssmetod:</i>	RTK-GPS
<i>Dokumentationshandlingar:</i>	Inga dokumentationshandlingar utöver denna rapport.
<i>Fynd:</i>	Inga fynd omhändertogs.

Bilaga 1. Schakttabell

Schakt	Längd×bredd (m)	Djup (m)	Area (m ²)	Topografiskt läge	Anmärkning	Kontexter
1	3,6×3,1	1,1	11,2	Schakt på skolgård.	–	–
2	3,6×3,2	0,6–0,9	11,5	Schakt på skolgård.	Nedgrävningen upphörde på 0,9 m.	Nedgrävning 1, Lager 1, Träkonstruktion 1
3	3×2,8	1,2	8,4	Schakt på skolgård.	–	Stenkonstruktion 1, Lager 2
4	3,3×3,2	0,9	10,6	Schakt på skolgård.	–	Nedgrävning 2, Träkonstruktion 2, Lager 3

Bilaga 2. Kontexttabell

Schakt	Namn	Beskrivning	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)
2	Nedgrävning 1	Nedgrävning i undergrunden i nordvästra hörnet av schakt 2. Tolkades vara en avfallsgrop. Fortsatte troligen i schakt 4 som nedgrävning 2.	1,9	0,40	0,3
2	Lager 1	Fyllning i nedgrävning 1. Bestod av ljusbrun silt och sand med sporadisk inblandning av sten och tegel. Innehöll fynd av brända och obrända djurben, glas, korroderade spikar, kritpipor och keramik i form av yngre rödgods och fajans.	1,9	0,45	0,3
2	Träkonstruktion 1	Låg i botten av nedgrävning 1. Bestod av sju träplankor som låg i två skift. Plankorna låg i öst–västlig riktning och fortsatte in i västra schaktkanten. De var mycket dåligt bevarade.	0,7	0,4	0,05
3	Stenkonstruktion 1	Kullerstensläggning bestående av obearbetade stenar med en genomsnittlig diameter av 0,15 m. Konstruktionen bildade en L-formad yta i schaktet, och fortsatte mot norr, väster och öster.	2,8	2,3	0,15
3	Lager 2	Tolkades vara ett odlingslager. Bestod av fet, brun silt med inslag av lera och tegelkross. I lagret hittades keramik, kritpipor samt brända och obrända ben.	3	2,8	0,8
4	Nedgrävning 2	Nedgrävning i undergrunden i sydvästra hörnet av schakt 4. Tolkades vara en avfallsgrop. Troligen samma som nedgrävning 1 i schakt 2.	2,1	0,7	0,35
4	Träkonstruktion 2	Tunt lager av trä som låg ovanpå lager 3 i nedgrävning 2, som om ett lock lagts över avfallsgropen. Träkonstruktionen syntes främst i södra sektionväggen.	2,1	0,7	0,015
4	Lager 3	Fyllning i nedgrävning 2. Bestod av ljusbrun silt och sand med sporadisk inblandning av sten och tegel. Innehöll fynd av yngre rödgods, fajans, kritpipor, brända och obrända djurben, korroderade spikar och enstaka skärivor porslin.	2,1	0,7	0,35